

el monogràfic

Menjadors. L'aplicació del 21% de l'IVA als menjadors escolars representaria un nou factor d'exclusió

La importància educativa i social del menjador

Cristina Rodríguez

El temps del migdia i del menjador escolar és un espai d'una gran importància per als infants i les seves famílies, tant pel fet que ocupa un percentatge molt gran del temps que els alumnes passen a l'escola –ben bé un 30%– com per la seva transcendència educativa i social.

La Fundació Catalana de l'Esplai així ho ha entès de sempre. En aquest sentit, ja en el 2002 va presentar conjuntament amb la FAPAC el llibre "Eduquem més enllà de l'horari lectiu", que recollia una reflexió i un conjunt de propostes per avançar en la millora de la qualitat, l'equitat i coresponsabilitat d'aquests espais i l'any passat va celebrar una jornada per presentar l'informe "La millora dels menjadors escolars i el temps del migdia als centres educatius".

Quatre funcions bàsiques

En aquest espai central en la jornada dels alumnes, es permet desenvolupar quatre grans funcions d'una gran importància: la funció social de concili-

ció o atenció a situacions de necessitat especial; la funció alimentària i de salut; la funció reparadora, de descans i esbarjo, entre classes del matí i la tarda i la funció d'adquisició d'hàbits, actituds i valors. Es tracta, doncs, d'un espai educatiu molt important que només es pot abordar amb un projecte de qualitat. El temps del migdia ha de formar part del Projecte Educatiu de Centre i ha de tenir consideració educativa. És important garantir l'assumpció del projecte per part de tota la comunitat educativa i cal cercar el caràcter educatiu en el menjar, en l'esbarjo, en els hàbits de vida quotidiana i en la convivència, definint els objectius i aspectes a avaluar. Això només es pot aconseguir amb uns projectes educatius sòlids i uns equips de monitors/es degudament formats i titulats i amb unes ràtios adequades, amb dotació específica per a alumnes amb NEE.

Garantia contra la desnutrició

La crisi no ha fet més que subratllar encara més el vessant de cohesió social d'aquest espai. Segons un informe de l'Unicef, a Catalunya, el 26,4% dels menors de 16 anys viuen en llars per sota del llindar de pobresa i aquest mes de juny l'Ajuntament de Barcelona ha detectat més de 2.000 casos d'infants

“Serveis d'Esplai presta en l'actualitat els seus serveis sense repercutir l'IVA a les famílies, com a entitat de caràcter social i aplicant la resolució d'Hisenda de l'any 1996, sense que aquest fet suposi cap subsidiarietat per a les famílies i escoles.

de la ciutat que estan en risc de partir malnutrició infantil. Per a aquests infants, l'accés al menjador escolar s'ha convertit en la garantia que durant el curs puguin gaudir, com a mínim, d'un àpat consistent i equilibrat al dia.

Espai de cohesió social

Des de la Fundació Catalana de l'Esplai es posa l'accent en la recerca de l'equitat en tots els sentits: es treballa colze a colze amb les direccions de les escoles i les AMPA per tal que cap infant que ho necessiti quedi al marge del menjador. Es facilita la coordinació amb les administracions i, quan és necessari, s'atorguen beques. Només en el darrer curs la Fundació va atorgar direc-

tament 45 beques. També es posa especial èmfasi a atendre les necessitats particulars de cada alumne, ja sigui per al·lèrgies o intoleràncies alimentàries o per motius culturals.

Més enllà de garantir l'alimentació dels nois i noies, aquest espai s'ha configurat com una necessitat social de primer ordre per donar resposta a la conciliació entre la vida laboral i familiar dels pares i mares.

Conseqüències d'aplicar el 21% d'IVA

A Catalunya la Generalitat marca el preu màxim del menjador escolar, entès com la suma dels aliments i del monitoratge. Actualment està fixat en 6,20 €. En aquest context, les conseqüències d'haver d'aplicar el 21% de l'IVA serien, per al president de la Fundació Catalana de l'Esplai, Josep Gassó, "catastròfics, ja que a Catalunya la pujada s'aplicaria contra un marge inexistent i, per tant, ens veuríem abocats a rescindir centenars de contractes, en un moment en què s'ha arribat a 6 milions de persones aturades. L'augment de l'IVA augmentaria les ràtios d'atenció als infants d'aquests serveis, amb la consegüent disminució de l'atenció que reben els usuaris, és a dir, de l'educació dels infants.

3 moments importants

Salta l'alarma

La Direcció General de Tributs del Ministeri d'Hisenda (DGT) va respondre una consulta vinculant plantejada per la FOESC (la patronal lucrativa) en la qual, fent una interpretació del tot restrictiva de la llei, resolva que els serveis de menjador escolar, així com els de monitoratge, extraescolars i d'acollida no es podien considerar compresos dins de l'exempció pels serveis d'ensenyament regulada a l'article 20.u.9

de la Llei de l'IVA i que, per tant, haurien de tributar al tipus general del 21%. L'única excepció que reconeixia la DGT era la dels serveis de custòdia a menors de 6 anys prestats per entitats de caràcter social, activitat que l'autoritat tributària sembla confondre amb les activitats de formació i protecció de la infància i la joventut que duen a terme les entitats.

El Parlament, a favor de l'exempció

El Parlament de Catalunya va aprovar una proposta de resolució sobre la modificació de la decisió del Govern de l'Estat d'aplicar l'IVA a l'educació de la infància i la joventut. En la presentació de la proposta, els partits signants –tots excepte el PP i Ciutadans– van denunciar

que l'actual interpretació del Govern sobre l'aplicació de l'IVA es contradiu no solament amb la llei de l'IVA aprovada l'any 92 sinó també amb la Directiva europea. A més, van recordar que l'educació dels infants i dels joves és un bé públic i un dret de la ciutadania i, en aquest sentit, l'activitat econòmica que hi està directament relacionada hauria de quedar exempta d'IVA tal com recull la legislació tant espanyola com europea.

"però no tan els serveis p... lectiu– són s... tecció a la in... sentit, Seme... amb les auto... cció de les ex...